

# Turecka Republika Cypru Północnego.

Ze swoją różnorodnością kulturową, piękną pogodą i wyśmienitą kuchnią, to idealne miejsce zarówno na urlop w środku lata, jak i jesienny wypad w poszukiwaniu słońca. Znajdziemy tu przepiękne plaże, przesycone historią i zabytkami miejsca, wyborne wino i magiczną atmosferę.



**Czas przelotu:** ok. 4 godz. Loty na Cypr Północny realizowane są w następujący sposób: wylot z lotniska w Polsce do międzynarodowego lotniska w Antalyi w Turcji kontynentalnej, następnie z Antalyi do Ercanu jako wewnętrzny lot krajowy na terenie Turcji.

**Czas lokalny:** czas polski + 1 godz.

**Język:** turecki, można się też porozumiewać w języku angielskim lub niemieckim.

**Waluta:** lira turecka – TRY. 1 PLN to około 0,5 TRY

**Napięcie:** 230V.

**Plaże:** wstęp bezpłatny. Wypożyczenie 2 leżaków i parasola – ok. 10 TRY za dzień.

## Najczęściej Zadawane Pytania

### Czy przy wyjeździe na Cypr Północny potrzebuję wizę?

Obywatele Polski mogą przebywać na Cyprze Północnym na podstawie ważnego paszportu (pobyt do 90 dni, dokument musi być ważny 6 miesięcy od planowanej daty powrotu) lub dowodu osobistego.

Obecnie turyści, którzy chcą przemieszczać się pomiędzy terenami tzw. „Tureckiej Republiki Cypru Północnego” a terenami Republiki Cypryjskiej muszą przekroczyć Zieloną Linie w wyznaczonych miejscach. Są to m.in.: Yeslirmak, Bostanci, Mehetan, Beyarmudu, Akyar w okolicy Famagusty oraz przejście na Ledra Street w Nikozji - przejście tylko piesze na starówce. Przejście odbywa się na podstawie ważnego paszportu lub dowodu osobistego

### **Czy powinienem się szczepić?**

Na Cyprze nie obowiązują żadne szczepienia. Nie występują zagrożenia sanitarno-epidemiologiczne odbiegające od zagrożeń powszechnie obecnych w Europie. Woda z kranu jest zdatna do picia, jednak zaleca się picie wody butelkowanej.

### **Czy na Cyprze Północnym jest bezpiecznie?**

Cały Cypr jest krajem bezpiecznym. Zagrożenie przestępczością na wyspie jest niewielkie, choć coraz częściej zdarzają się kradzieże kieszonkowe. Mieszkańcy są przyjaźnie nastawieni do cudzoziemców, w szczególności do turystów.

### **Jakie jest napięcie elektryczne i wtyczki?**

Napięcie 230 V, gniazdka tzw. angielskie. z trzema płaskimi bolcami ułożonymi w literę T. (TM). Należy zabrać ze sobą adapter (adapter można zakupić na miejscu lub wypożyczyć w hotelu).

### **Czy jest dostęp do Internetu?**

Kafejkę internetową znajdziemy w każdym miasteczku. Ceny są różne, około 5 lir za godzinę. W hotelach często jest bezpłatny Internet Wi-Fi.

### **Jak poruszać się po Cyprze Północnym? Czy wynająć samochód?**

Na Cyprze Północnym obowiązuje ruch lewostronny. Transport publiczny jest słabo rozwinięty, autobusy komunikacji miejskiej kursują tylko do miejscowości nadmorskich, między Nikozją i Ayia Napa. Doskonałym rozwiązaniem są tzw. service taxi – wieloosobowe taksówki kursujące często między miasteczkami.

Najwygodniej podróżować po Cyprze samochodem. Dostępnych jest wiele wypożyczalni, a osoba, która chce wynająć samochód musi mieć ukończone 21 lat oraz posiadać ważne prawo jazdy (polskie lub międzynarodowe). Wypożyczając samochód należy wykupić dodatkowe ubezpieczenie.

Dla miłośników wycieczek rowerowych Północny Cypr oferuje sieć około stu kilometrów ścieżek rowerowych umożliwiającą zwiedzenie całej okolicy. Szlak zaczyna się w północno-zachodnim rejonie w pobliżu wioski Akdeniz i poprzez pasmo górskie Kyrenia prowadzi do półwyspu Karpaz osiągając wschodni kraniec wyspy w Cape Zafer.

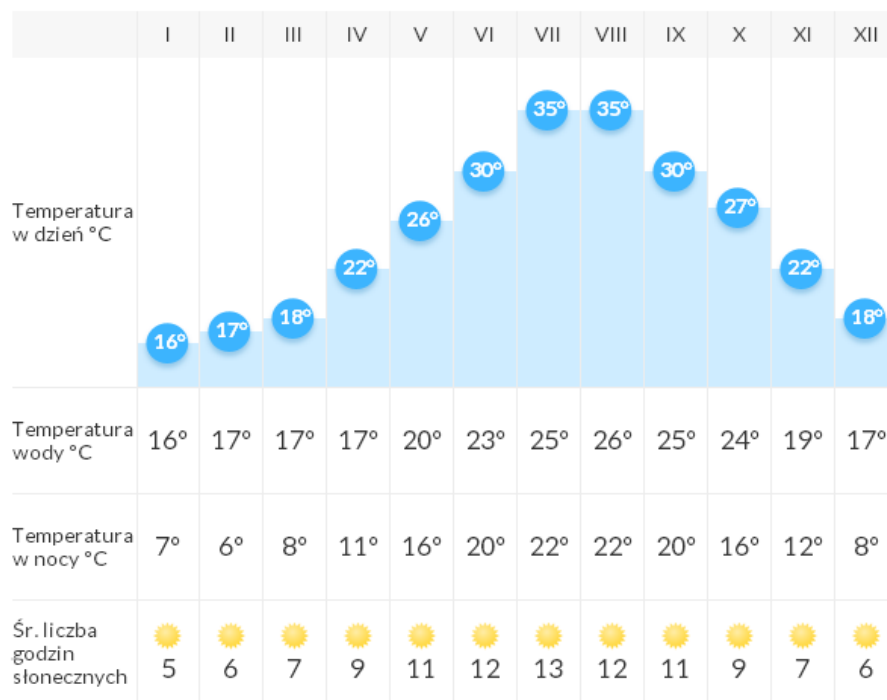
Góry Kyrenia stwarzają wiele możliwości przemierzenia szlaków o różnym poziomie trudności na dystansie od 10 do 35 kilometrów, po drogach asfaltowych, szutrowych i bezdrożach. Wyprawy rowerowe na Cyprze organizuje Thomas Wegmueller, mistrz świata z 1990 roku w jeździe na czas w kolarstwie szosowym, Szwajcar który na stałe zamieszkał na Cyprze ([www.bikecyprus.com](http://www.bikecyprus.com)) .

### **Jaka religia obowiązuje na Cyprze?**

Na Cyprze mieszkają wyznawcy 5 głównych religii - Prawosławni, Muzułmanie, Ormianie, Maronicy i Katolicy. Pozostałe grupy wyznaniowe to Żydzi, Bahaiści i Świadkowie Jehowy. Według Konstytucji Cypr jest państwem bezwyznaniowym. Nie obowiązuje tu żadna religia dominująca ani pojęcie kościoła państwowego. Każdy ma zagwarantowaną wolność religijną, łącznie z prawem do wyznawania i manifestowania swojej wiary i poglądów. Większość ludności cypryjskiej stanowią Grecy cypryjscy, będący członkami Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego Cypru. Drugą najliczniejszą grupę wyznaniową na Cyprze stanowią muzułmanie – są to Turcy cypryjscy zamieszkujący północne tereny wyspy – tzw. Turecką Republikę Cypru Północnego.

## Kiedy najlepiej wybrać się na Cypr?

Położenie Cypru w śródziemnomorskiej części Bliskiego Wschodu gwarantuje doskonałe warunki do wypoczynku, na które można trafić o każdej porze roku. Typowy sezon wakacyjny trwa od maja do października, natomiast upalne lato od czerwca do września, kiedy słońce świeci nawet 11 godzin dziennie, a temperatury osiągają ponad 30°C. W kwietniu padają obfite deszcze, dzięki którym rozkwita soczysta, zielona roślinność. Czarująca jest cypryjska jesień gdy woda w morzu jest najcieplejsza, a wycieczki górskie zyskują dzięki niezmiennej pogodzie.



## Jakie plaże są na Cyprze Północnym?

Cypr Północny przyciąga pięknymi piaszczystymi plażami oraz krystalicznie czystymi wodami. Plażę dzieli się na publiczne i prywatne, należące głównie do hoteli, z których goście mogą przeważnie korzystać bezpłatnie. Najbardziej rozległą plażę znajdziemy we wschodniej części zatoki Famagusta, najbardziej dziewicze plaże występują na półwyspie Karpaz - Cypryjskim Parku Narodowym. Jedną z najpopularniejszych plaż Kyrenii jest Acapulco Beach, plaża o długości ok. 1 km i pięknych czystych wodach. Zejście do morza jest łagodne i dość długo jest płytko. Jedną z najładniejszych plaż Cypru jest Beach Escape, oddalona ok. 5 km od Kyrenii, charakteryzująca się pięknym złotym piaskiem. W odległości ok. 16 km od miasta Kyrenia znajduje się także publiczna plaża Alagadi Beach (czyste płytkie wody), znana także pod nazwą żółwia plaża, ze względu na fakt, że jest to miejsce wylęgowe słynnych żółwi Caretta Caretta. Inne znane plaże to Deniz Kizi - idealne miejsce do uprawiania sportów wodnych, ze względu na położenie w wodach zatoki, Sunset Beach - piaszczysta plaża, polecana dla rodzin z dziećmi, Kervansaray Beach - świetnie przygotowana pod względem infrastruktury.

## Jaka waluta obowiązuje na Cyprze Północnym i jakie są orientacyjne ceny?

W tureckiej części Cypru obowiązuje lira turecka (TRY), 1 PLN to około 0,5 TRY. W miejscowościach turystycznych dostępne są liczne kantory wymiany walut oraz bankomaty. Można powszechnie płacić kartami kredytowymi.

### Przykładowe ceny:

- Kolacja w restauracji – ok. 70 TRY
- Kawa – ok. 6 TRY
- Woda 1,5l – ok. 3 TRY
- Cola 0,33l – ok. 4 TRY
- Piwo 0,5l – ok. 3 EURO

## Gdzie i jakie pamiątki kupić na Cyprze?

Z Cypru można przywieźć wiele interesujących pamiątek, które z pewnością wzbogacą kolekcję turystyczną na niejednej półce. W każdej miejscowości jest mnóstwo prywatnych sklepików z pamiątkami, a w oddziałach Cypryjskiej Izby Rzemieślniczej można znaleźć naprawdę wyszukane wyroby. Sklepiki z pamiątkami prowadzą również liczne klasztory i opactwa, a można w nich znaleźć ciekawe ikony czy zamówić wspaniały miód z klasztornych pasiek. Dostępne w sprzedaży są *kolokia*, czyli ozdobne tykwy, na których wypalono lub wymalowano rozmaite wzory. Poszukiwane są także wyroby ze srebra, które można nabyć w większości miast i kurortów. Prezentem może być również przywieziona z Cypru butelka wina lub likieru, albo znany ser halloumi, który można kupić praktycznie wszędzie.

## Jaka jest kuchnia?

Cypryjczycy kochają dobre jedzenie, ich kuchnia jest tak różnorodna. Mimo że kuchnia na Cyprze różni się od greckiej, w cypryjskim menu znajdziemy wiele potraw, których smak naturalnie kojarzymy z Grecją. Kuchnia na Cyprze wyraźnie sięga też do kuchni arabskiej. Kuchnia Północnego Cypru naśladuje kuchnię turecką z dużą ilością mięsa i warzywami. Serwuje się tu m.in. francuskie paszteciki z mięsem zwane *börek*, turecką pizzę z serem, jajkiem i mięsem, zwaną tu *pide*, czy zupę *çorba*. W tej części Cypru można kupić też sporo wyśmienitych tureckich słodkości. Desery na Cyprze są bardzo słodkie i różnorodne. Prawdziwym przysmakiem jest bakława, którą można spotkać też na Bałkanach i w Turcji.

Jednym z głównych składników kuchni na Cyprze jest lokalny ser halloumi z mleka koziego - zwykle serwowany jest jako przekąska. Choć Cypr leży na morzu, w tutejszej kuchni nie ma zbyt wielu ryb ani owoców morza, jest natomiast wiele dań z dziczyzny. Za narodową potrawę cypryjską uznaje się *kup kebab* - tłusty kawałek mięsa jagnięcego lub koziego z chrząstką, upieczonego z warzywami oraz orzeźwiający napój z rozcieńczonego jogurtu, przyprawionym solą, oregano lub suszonymi liśćmi mięty zwanym *aryan*.

Dużą popularnością cieszą się również owoce, które można znaleźć na przydrożnych stoiskach, po turecku nazywanych *manav*. Królują wśród nich truskawki, arbuzy i melony oraz znane w całym regionie cypryjskie wiśnie. Można spróbować też opuncję. Owoce cytrusowe takie jak pomarańcze, mandarynki i grejpfruty dojrzewają na Cyprze już w zimie - najlepsze pomarańcze nazywają się *jaffa*, są soczyste i prawie bez pestek.

Alkohol najczęściej jest podawany do jedzenia, może to być np.: mocny trunk podobny do wódki zwany *raki*. Popularne jest cypryjskie sherry Emva Cream - likier wytwarzany z owoców rosnących na wyspie. Doskonałą jakością wyróżniają się także liczne gatunki brandy, które pije się rozcieńczone z wodą, zaprawione sokiem z limonki i kroplami angostury - brandy sour. Wśród mocniejszych trunków niejedyn turysta dostrzeże cypryjską wodę ognistą zwaną *zivana* - niemalże czysty spiritus gronowy.

## Co warto zwiedzić?

**Kyrenia** to malowniczo położone miasto - tuż nad brzegiem krystalicznie czystego morza, w otoczeniu gór, stanowi centrum turystyczne Cypru Północnego.

Najciekawszym rejonem jest Stare Miasto mieszczące się tuż przy porcie. Znajdują się tam liczne restauracje i tawerny, najczęściej w odrestaurowanych

spichlerzach. Miasto przyciąga turystów także pięknymi, piaszczystymi plażami. W niedalekiej odległości od miasta mieszczą się: XIII-wieczny Monastyr Antiphonitis, opactwo augustianów Bellapais oraz zamek Buffavento.





**Famagusta** to jedno z najbardziej znanych miast Cypru Północnego. Przyciąga rzesze turystów niezwykle pięknymi, piaszczystymi plażami oraz doskonałymi warunkami do uprawiania sportów wodnych. Miasto przeżywało okres świetności w średniowieczu, jako jedno z bogatych miast weneckich. Do naszych czasów zachowały się budynki z tamtego okresu: Pałac Wenecki Palazzo del Proveditore, a także Katedra Św. Mikołaja obecnie będąca meczetem Lala Mustafa Pasa. W mieście znajduje się Muzeum miejskie imienia Namika Kemala.

**Nikozja** – Stolica Cypru. Miasto położone jest w środkowej części wyspy. Nikozja jest jedyną stolicą na świecie, która pozostaje podzielona na dwie narodowe strefy - północną część turecką i południową część grecką przedziela specjalna strefa zdemilitaryzowana, nazywana „Zieloną Linia”, strefą zarządza ONZ. Innym wyznacznikiem granicy są pozostałości Muru Weneckiego. W Nikozji znajduje się wiele cennych zabytków. Najpiękniejsze z nich pochodzą z czasów weneckich, choć nie brakuje też wcześniejszych. Centrum miasta oddziela od reszty terytorium XVI-wieczny Mur Wenecki zbudowany z żółtego piaskowca. Znajdują się w nim 3 bramy do miasta. Jedną z tych bram, Porta Giuliana, nazywaną Bramą Famagusty, została odrestaurowana i obecnie mieści się przy niej Miejskie Centrum Kultury. Na Starówce są liczne kościoły i muzea. Jednym z najstarszych zabytków miasta jest średniowieczny Dwór Kasteliotissa. Stanowi on pozostałość po XIII-wiecznym Pałacu Lusignanów, dziś pełni rolę Centrum Kulturalnego. Najważniejszym XVIII-wiecznym budynkiem w Nikozji jest dawna rezydencja Dragoman Chatzigeorgiakis Kornesios, dziś siedziba muzeum. Ciekawy jest też budynek Shakolas przy ulicy Lidra, w którym na 11 piętrze znajduje się punkt widokowy. Najstarszym obiektem jest bizantyjski Kościół Chrysalinotissa, pochodzący z około połowy XV wieku. Z XVI wieku pochodzi Meczec Omera, pierwotnie pełniący funkcję kościoła. Z końca XVII wieku pochodzi franko-bizantyjski Kościół Trypiotis, a w 1872 r., uważany za największy w Nikozji Kościół Faneromeni. W kościele znajduje się też mauzoleum. Innym obiektem sakralnym w Nikozji jest anglikańska katedra Św. Pawła, wybudowana w wiejskim stylu angielskim w XIX wieku. Nikozja jest miastem niezwykle bogatym w muzea. Najważniejsze w mieście jest Muzeum Cypryjskie z kolekcją cypryjskich zabytków starożytnych i skarbów od epoki neolitu do wczesnego okresu bizantyjskiego..



**GUZELYURT** - miasto założone przez Spartan, którzy przywieźli ze sobą kult Afrodyty. Znajduje się tu m.in. Klasztor Św. Mamasa oraz Muzeum Archeologiczne z unikatowymi zbiorami. Ruiny miasta Soli ze wspaniałymi mozaikami i pozostałości Pałacu Vouni posiadającego 137 komnat i oszałamiającą panoramę Morze Śródziemnego.

**PÓŁWYSEP KARPAZ** - to zdecydowanie najpiękniejsza kraina Cypru Północnego, która wciąż jeszcze nie została do końca poznana. Warto odwiedzić Wioskę Dipkarpaz i klasztor Św. Andrzeja Apostoła.

